

Nr 165.

Godkänd av första kammaren den 26 april 1918.

Godkänd av andra kammaren den 26 april 1918.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lån till hushållningssällskapen för anskaffande och tillhandahållande av förädlade utsäden av vissa sädesslag.

(Jordbruksutskottets utlåtande nr 49.)

Till Konungen.

I en till riksdagen den 19 mars 1918 avlåten proposition, nr 200, har Eders Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att

dels medgiva, att till hushållningssällskapen må utlämnas lån å sammanlagt 3 miljoner kronor för anskaffande och tillhandahållande under år 1918 av förädlade utsäden av vete, råg, korn och havre samt utsädespotatis i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet av chefen för jordbruksdepartementet tillstyrkta grunder;

dels ock för ändamålet på tilläggsstat för år 1918 anvisa ej mindre under nionde huvudtiteln ett förslagsanslag, högst 30,000 kronor, än även, att utgå av tillfälliga lånemedel, under utgifter för kapitalökning ett förslagsanslag, högst 2,970,000 kronor.

På framställning av Kungl. Maj:t medgav förlidet års riksdag utlämnande till hushållningssällskapen av räntefria lån för inköp och tillhandahållande av utsädespotatis.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag avser att genom utlämnande till hushållningssällskapen efter vissa i statsrådsprotokollet närmare angivna grunder av sådana lån bereda hushållningssällskapen tillfälle att inköpa och till självkostnadspris tillhandahålla jordbrukare förädlad utsäde icke blott av utsädespotatis utan jämväl av våra vanliga spannmålssorter.

Enligt vad erfarenheten givit vid handen torde användandet av förädlade och för de särskilda orterna av landet lämpliga utsädessorter otvivelaktigt vara en viktig faktor att räkna med för utvinnande av bästa möjliga resultat av produktionen. Angelägenheten att särskilt med hänsyn till rådande livsmedelsknapphet åtgärder vidtagas, vilka äro ägnade att befordra spridande av sådana sädens ökade användning, torde därför ligga i öppen dag. Då det i Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition framställda förslaget synes riksdagen böra i nämnda avseende bliva av stor betydelse, tvekar riksdagen icke att i huvudsak biträda detsamma.

På sätt framgår av ovanstående skall enligt förslaget ifråga lån kunna utlämnas för anskaffande och tillhandahållande av uteslutande förädlade utsäden. Då emellertid för de särskilda orterna lämpliga förädlade utsädessorter icke torde finnas att i tillräcklig mängd tillgå inom landet, håller riksdagen före, att i de fall, då förädlad utsäde icke kan erhållas, lån jämväl bör kunna beviljas för inköp och tillhandahållande av annat lämpligt utsäde. Riksdagen har här nedan vidtagit härav påkallad förändring i det föreliggande förslaget.

Under återopande av det anförda får riksdagen meddela, att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning dels medgivit att till hushållningssällskapen må utlämnas lån å sammanlagt 3 miljoner kronor för anskaffande och tillhandahållande under år 1918 av förädlade eller eljest för orten lämpliga utsäden av vete, råg, korn och havre samt utsädespotatis i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet av chefen för jordbruksdepartementet tillstyrkta grunder;

dels ock för ändamålet på tilläggsstat för år 1918 anvisat ej mindre under nionde huvudtiteln ett förslagsanslag, högst, 30,000 kronor, än även under utgifter för kapitalökning ett förslagsanslag, högst, 2,970,000 kronor.

Beträffande sättet för anskaffande av sistnämnda belopp vill riksdagen i annat sammanhang anmäla sitt beslut därutinnan.

Stockholm den 26 april 1918.

Med undersätlig vördnad.